

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

14. maj 2007

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets besvarelse af spørgsmål 1 ad rådsmøde 2795+2796 den 23.-24. april 2007.

UDENRIGSMINISTERIET

Europaudvalgets spørgsmål 1 ad Rådsmøde nr. 2795+2796 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. april 2007

Spørgsmål:

”Ministeren bedes - som lovet på Europaudvalgets møde den 20/4-07 - oversende et notat, der redegør for de miljømæssige og juridiske/traktatmæssige argumenter for Kommissionens henstilling til Rådet om at deltage i forhandlingerne om kommerciel hvalfangst i Den internationale Hvalfangstkommission (IWC). Ministeren bedes endvidere redegøre for regeringens argumenter for at modsætte sig Kommissionens henstilling.”

Svar:

Kommissionens politiske argumenter for henstillingen

Kommissionen finder helt overordnet, at målsætningen for EU bør være en opretholdelse af moratoriet mod kommerciel hvalfangst, at EU bør optræde samlet med denne målsætning i IWC, og at Kommissionen skal bemyndiges til at forhandle på EU's vegne i IWC.

I sine begrundelser anfører Kommissionen, at

- at EU's miljøpolitik ikke vil kunne være effektiv i Fællesskabets farvandsområder, hvis den ikke følges op på globalt plan. Kommissionen peger på, at IWC er den ansvarlige internationale organisation vedrørende forvaltning og bevaring af hvalbestandene på globalt plan. IWC's formål, angives det, er at bevare og forvalte hvalbestande med henblik på at sikre en forsvarlig udvikling af hvalfangstindustrien.
- at der på sidste årsmøde i IWC i juni 2006 blev vedtaget en resolution med simpelt flertal, som opfordrer til overvejelser om bæredygtig udnyttelse af hvaler, idet det dog også bemærkes, at en ændring af hvalfangstforbudet kræver 75% af alle stemmer i IWC. Kommissionen peger også på, at en anden resolution, som foreslog hemmelige afstemninger, kun manglede to stemmer for vedtagelse.
- at forbudet mod hvalfangst falder i tråd med Fællesskabets politik, jfr. de retsakter, som nævnes nedenfor. Kommissionen mener på denne baggrund, at det er vigtigt, at forbudet fortsat opretholdes. Kommissionen er besluttet på at bruge Kommissionens observatørstatus i IWC fuldt ud med henblik på at sikre Fællesskabskoordinering, som tilsigter hvaler på verdensplan et højt beskyttelsesniveau.

Kommissionen oplyser supplerende, at kommerciel hvalfangst blev midlertidigt suspenderet i 1986, da der på daværende tidspunkt var usikkerhed om de forskellige hvalbestandes biologiske status. Hoveddrøftelsen efterfølgende i IWC har siden været om de enkelte hvalbestandes biologiske situation er forbedret i et sådant omfang, at man – kontrolleret – kunne ophæve suspensionen af forbudet mod hvalfangst på disse arter. Disse drøftelser har, anføres det korrekt, ført til ekstremt polariserede konfrontationer mellem de stridende grupper i IWC, som med ca. halvdelen i hver af grupperne er henholdsvis for eller imod kommerciel hvalfangst. Samtidig, angiver Kommissionen, er det en kendsgerning, at ledende medlemmer af IWC har modsat sig moratoriet og udfører, hvad der betegnes som videnskabelig hvalfangst.

Kommissionens juridiske/traktatmæssige vurderinger

Kommissionen begrundet sit initiativ med en henvisning til Habitatdirektivet, som beskytter alle hvalarter fra forstyrrelse, fangst eller planlagt aflivning i farvande, der henhører under Fællesskabets farvandsområde. Direktivet tillader ikke nogen genoptagelse af kommerciel hvalfangst på arter, der helt eller delvist, optræder i Fællesskabets farvandsområder.

Kommissionen begrundet endvidere sit initiativ med en henvisning til Washington-konventionen (CITES) om forbud mod handel med truede planter og dyrearter samt herudover med en henvisning til Fællesskabets Marine Strategi og et kommende direktiv til udmøntning af denne strategi.

Kommissionen oplyser, at hvor Fællesskabet har eksklusiv kompetence på fiskeriområdet så er miljøpolitikken delt kompetence. For så vidt angår miljøpolitikken finder Kommissionen i medfør af artikel 174 i Traktaten en forpligtelse for Fællesskabet til at sikre bl.a. hvaler globalt. Til den ende kan der indgås aftaler med tredjeparter i henhold til artikel 175 og 300 i Traktaten.

Kommissionen henstiller derfor til rådet om at bemyndige Kommissionen til at deltage i forhandlingerne om kommerciel hvalfangst under IWC. Kommissionen skal i henhold til henstillingen bistås i dette arbejde af en komité bestående af medlemslande. Kommissionen tilføjer, at IWC's beslutninger vedrører miljømæssig beskyttelse, og at forhandlingerne herom falder under artikel 300.1 i traktaten, hvor beslutninger skal tages med kvalificeret flertal.

Regeringens modstand mod Kommissionens henstilling

EU-traktaterne gælder ikke for Grønland og Færøerne, som er omfattet af Danmarks (Rigets) medlemskab af IWC. Regeringen er i den forbindelse sig de særlige hensyn i forhold til Rigsfællesskabet bevidst.

Regeringen deler EU-kommissionens synspunkt om, at verdens hvalbestande skal sikres den bedst mulige beskyttelse mod uforsvarlig udnyttelse, idet man samtidig fra dansk side støtter princippet om en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer på det bedst mulige videnskabelige grundlag. Regeringen finder imidlertid ikke, at Kommissionens henstilling er det rette redskab til at nå dette mål.

Kommissionens henstilling vil ikke bidrage til at løse op for den fastlåste situation, der eksisterer mellem de stridende fløje i IWC. Hertil kommer, at antallet af stemmer i

organisationen ikke vil ændre sig, idet Fællesskabet ikke kan blive medlem, da kun stater kan blive medlemmer af IWC. Regeringen finder det vigtigt at holde sammen på IWC uden hvilket der ikke vil være et globalt forvaltningsorgan for hvaler.

Hertil kommer, at den politik, som Danmark på vegne af Rigsfællesskabet fører i IWC og har ført i mange år, ikke er i harmoni med den politik, som langt de fleste af de øvrige EU-lande, som er med i IWC, fører. Hvor Danmark i IWC støtter og stimulerer en midtsøgende politik, går de øvrige EU lande, der er med i IWC, i varierende grad imod enhver genoptagelse af hvalfangst.

Hvis forslaget blev vedtaget i sin nuværende form – med Danmarks medvirken - er det uklart, om Danmark i længden ville kunne opretholde særordningen for Grønlands hvalfangst, som yder et ikke ubetydeligt bidrag til samfundshusholdningen i Grønland (aktuelt 206 store hvaler pr. år). En fælles EU-politik i den foreslåede form med Danmarks medvirken vil også være i strid med Færøernes interesser. Regeringen har derfor valgt at stille sig afvisende over for Kommissionens henstilling.